

- Stały Komitet CCBE w Kopenhadze
- Nowa Komisja Europejska
- Demokracja, praworządność i prawa podstawowe
- Europejscy prawnicy w obiektywie: Romana Orlikowska-Wrońska

STAŁY KOMITET CCBE W KOPENHADZE

Na zaproszenie Stowarzyszenia Adwokatury Duńskiej wrześniowe posiedzenie Stałego Komitetu CCBE odbyło się w Kopenhadze.

Posiedzenie rozpoczęło przemówienie Margrethe Vestager, unijnej komisarz ds. ochrony konkurencji (zob. poniżej).

Wśród omawianych kwestii były: przyszła strategia CCBE po czerwcowej debacie liderów adwokatur, samorządów i stowarzyszeń prawniczych, przegląd statutu, wkład CCBE w prace Komisji ds. Oceny Wydajności Wymiaru Sprawiedliwości (CEPEJ) Rady Europy i ostatnie wydarzenia w obszarze praworządności.

Ponadto członek delegacji francuskiej, Jacques Bouyssou, przedstawił działania Międzynarodowego Obserwatorium ds. Zagrożonych prawników (OIAD). Obserwatorium to inicjatywa francuskiej Krajowej Rady Adwokatur (Francja), Adwokatury Paryskiej (Francja), Consejo General de la Abogacia Espanola (Hiszpania) i Consiglio Nazionale Forense (Włochy). Zainicjowana w 2015 roku inicjatywa służy ochronie prawników, którzy doświadczają różnorodnych zagrożeń w związku z wykonywaniem swoich obowiązków zawodowych oraz ujawnianiu sytuacji, w których pogwałcone zostają prawa do obrony.

Więcej informacji nt. działalności OIAD na stronie: <https://www.protect-lawyers.com/en/>

CCBE Conference
The Modernisation of
European Company Law
Brussels - 27 November 2019

Przemówienie Margrethe Vestager, unijnej komisarz ds. ochrony konkurencji:

Bezpieczeństwo i zaufanie w świecie cyfrowym

„Szanowne Panie! Szanowni Panowie!

To dla mnie wielka przyjemność móc spotkać się dzisiaj w tym miejscu z Państwem, przedstawicielami zawodów prawniczych w Europie.

Nasza Unia Europejska jest Unią opartą na prawie. W Europie praworządność stanowi widoczny znak naszego zobowiązania, aby nigdy nie pozwolić na nowo zaistnieć tyranii i przemocy, których doświadczyliśmy w ubiegłym wieku. Jest to obietnica złożona Europejczykom, iż prawo chroni każdego, a nie tylko tych bogatych i dzierżących władzę. Obietnica, która zapewnia ponadto naszym obywatelom bezpieczeństwo, którego potrzebują, aby móc żyć w sposób odpowiedni dla siebie.

A Państwo – prawnicy Europy – są tymi osobami, które czynią praworządność rzeczywistością. To Państwo są tymi, którzy trwają w wykonywaniu obowiązku stosowania prawa, nawet wtedy, gdy głosy wokół domagają się, aby zastosować drogę na skróty. I bardzo się cieszę, że dana mi jest ta możliwość, aby podziękować Państwu na wszystko, co Państwo czynią.

Jestem szczególnie szczęśliwa z tego powodu, że jestem tutaj w roku, w którym Stowarzyszenie Adwokatury Duńskiej obchodzi swoje stulecie. Dzięki temu mogę dodać mój głos do chóru wdzięczności i uznania za Państwa pracę – na rzecz praworządności w Danii i wprowadzania najwyższych standardów etyki.

Te normy etyczne stanowią oczywiście odzwierciedlenie wpływu, jaki adwokaci i radcowie prawni mają na życie ludzi. Ponieważ jest to podstawowa zasada społeczeństw demokratycznych – tam gdzie jest wpływ, tam potrzebne są zasady, aby zapewnić, że wpływ jest wykorzystywany w interesie społeczeństwa.

Władza platform cyfrowych

I gdy zmienia się świat i gdy a na znaczeniu zyskują nowe rodzaje władzy i nowe wpływy, wtedy zasady, którymi dysponujemy muszą dotrzymać kroku tym zmianom.

Przykładowo dzisiaj digitalizacja dotyka każdej przestrzeni naszego życia. Umożliwiła nam różnorakie pozostawanie w kontakcie ze znajomymi. Położyła wiedzę u naszych stóp i pozwoliła nam przejść kontrolę na tym jak kupujemy i jakie wiadomości czytamy, czy jaką telewizję oglądamy. Ale zmiany te dały także niektórym biznesom cyfrowym nową władzę nad naszym życiem.

Digitalizacja zapewnia ogromne możliwości, gdy chodzi o pozostawanie w kontakcie. Jednak musimy mieć możliwość zastosowania pewnych filtrów dla tych możliwości – aby znaleźć produkt, który chcemy i informację, której poszukujemy. A platformy cyfrowe, które nam w tym pomagają – wyszukiwarki i sieci mediów społecznościowych czy rynki pracy online – mogą stać się niezmiernie potężne, dzięki kontroli naszego dostępu do korzyści, jakie niesie z sobą digitalizacja.

Podejście do autopreferencji

Nauczyliśmy się polegać na tych platformach, jako na naszym oknie na świat cyfrowy. W ten sposób daliśmy im także władzę decydowania co z tego świata oglądamy. Ich wybory w zakresie tego jakie strony internetowe i jakie firmy umieszczają u góry swoich rankingów a jakie niżej kształtują naszą wiedzę na temat tego co dzieje się na świecie. Jakies 95% kliknięć na wyniki wyszukiwania w przeglądarce Google to kliknięcia na wyniki pojawiające się na pierwszej stronie. Gdy przejdzie się do strony drugiej, można zobaczyć, że pierwszy wynik na tej stronie ma 1% kliknięć.

Wielu z nas martwi się o to, co takie filtrowanie oznacza dla naszego postrzegania prawdy i rzeczywistości. Często mamy problem z ustaleniem, co zostało odfiltrowane i dlaczego. Ale jedno wiemy – bo widzieliśmy, że tak się działo – że platformy czasem wykorzystują tę władzę w taki sposób, aby faworyzować swoje własne interesy komercyjne.

Sytuacja taka może mieć miejsce na przykład wtedy, gdy platformy cyfrowe są zarówno graczem, jak i sędzią – kiedy nie tylko obsługują platformę, ale także konkurują z innymi przedsiębiorstwami, które polegają na tej platformie w swojej działalności. I w takiej sytuacji możliwość podrasowania działania platformy, tak aby pokazywała własne usługi lepiej niż usługi konkurentów może okazać się kusząca i trudno będzie się jej oprzeć.

A gdy to się stanie, wtedy cenę za takie działanie zapłacą konsumenci. Ponieważ konkurencja na tych rynkach jest coraz słabsza, mogą oni tracić na swoich wyborach oraz na innowacyjności, jaką zapewniają rynki konkurencyjne.

Stąd też dwa lata temu ukaraliśmy Google na kwotę prawie dwóch i pół miliarda euro za niewłaściwe wykorzystywanie siły swojej platformy – swojej wyszukiwarki – w celu osłabienia pozycji swoich rywali na rynku w sytuacji gdy punkt wyjścia do zakupów stanowiło porównywanie ofert.

I ta decyzja nie jest bynajmniej odosobniona. Wiemy, że zawsze wtedy, gdy platforma pełni funkcję zarówno gracza, jak i sędziego, pojawia się pokusa wykorzystania tej pozycji do osłabienia konkurencji na innych rynkach. Stąd uważnie przyglądamy się w jaki sposób platformy wykorzystają władzę, którą dysponują. I obecnie, na przykład patrzymy, czy Google wykorzystywał swoją platformę w celu wsparcia swojego przedsiębiorstwa zajmującego się wyszukiwaniem miejsc pracy, Google for Jobs.

Rola danych

A to dlatego, że silne platformy takie jak wyszukiwarka Google odgrywają kluczową rolę w naszym życiu cyfrowym. To zaś sprawia, że mogą mieć one olbrzymi wpływ na cały świat cyfrowy.

Jako konsumenci wiemy, że kiedy rejestrujemy się na tych platformach, pozwalamy im gromadzić i wykorzystywać nasze dane. Ale nie zawsze zdajemy sobie sprawę z tego, jak wielki jest ich głód danych na nasz temat.

Tak naprawdę, im bardziej patrzy się jak się te platformy cyfrowe działają, tym bardziej się widzi, że dla wielu z nich gromadzenie dużych wolumenów danych stanowi sedno modelu biznesowego. To trochę tak jak z popularnymi w latach dziewięćdziesiątych obrazkami „magicznego oka” – patrzyło się na nie jak na mieszaninę kolorów do czasu dostrzeżenia ukrytego rysunku w formie 3D. Na początku dostrzeżenie wielu wspólnych cech wszystkich platform cyfrowych może być trudne. Do czasu, kiedy zrobi się krok w tył i nagle zauważa się wspólny wątek, którym jest gromadzenie danych.

Wynika to z faktu, że w świecie cyfrowym dane mogą być niezwykle cenne. Mogą pomóc przedsiębiorstwom w konkurencji z innymi, w znalezieniu nowych sposobów obniżenia kosztów, czy w lepszym zrozumieniu potrzeb klientów. Jest to surowiec, który uczy sztuczną inteligencję podejmować lepsze decyzje szybciej od ludzi.

A co najważniejsze z perspektywy platform, dane pomagają im lepiej ukierunkowywać swoje reklamy cyfrowe do klientów. Nieprzypadkowo zdeterminowane, aby gromadzić dane Google i Facebook są także liderami, gdy chodzi o reklamę; otrzymują sześć z każdych dziesięciu dolarów wydanych na reklamy cyfrowe w USA.

A platformy cyfrowe mogą dysponować nawet większą władzą, niż nam się na pierwszy rzut oka wydaje. Ponieważ nie chodzi tu jedynie o ich rozmiar, ale o kontrolę, jaką mają nad danymi.

Toteż, jako urząd ds. ochrony konkurencji musimy uważnie przyglądać się temu w jaki sposób platformy cyfrowe obchodzą się z danymi – w jaki sposób gromadzą dane i co z nimi robią. I musimy być przygotowani na podjęcie działań w sytuacji zauważenia, że wykorzystują kontrolę nad danymi do osłabienia konkurencji i działania na szkodę konsumentów w Europie.

Konkurencja a regulacje

Ale aby móc podołać wyzwaniom, jakie stawia przed Europą transformacja cyfrowa, musimy także popatrzeć dalej, poza konkurencję. I dlatego jestem szczęśliwa – ale także pełna pokory – że nowo wybrana Przewodnicząca Komisji Europejskiej, Ursula von der Leyen, poprosiła mnie, abym wzięła na siebie zadanie przygotowania Europy do ery cyfrowej – oraz kontynuowała prace w obszarze konkurencji.

Konkurencja sprawia, że rynki funkcjonują lepiej dla nas jako dla konsumentów, a to dlatego, iż oznacza ona, że przedsiębiorstwa muszą wysłuchiwać naszych potrzeb. Sprawia, że przedsiębiorstwa obniżają ceny i stosują kolejne innowacje. Może także być dla nich zachętą do ulepszania produktów pod kątem ich wpływu na środowisko lub świadczenia usług cyfrowych, które w większym stopniu chronią prywatność.

Stąd zrozumiałym jest, że ludzie czasem myślą o konkurencji jak o panaceum, jak o uniwersalnej odpowiedzi na wszystkie problemy społeczeństwa.

Ale tak się nie da. Konkurencja tak nie działa. Konkurencja to proces – pewien rodzaj negocjacji pomiędzy konsumentami i przedsiębiorstwami. Kiedy wprowadzamy regulacje dot. konkurencji, równoważymy siły w procesie negocjacji, umożliwiając konsumentom zawarcie uczciwej transakcji. Ale nie mówimy jak ostatecznie ta transakcja powinna wyglądać.

Stąd, jeżeli jako społeczeństwo chcemy opracować standardy podstawowe – jeżeli chcemy zdefiniować rynek, określić co jest akceptowalne a co nie – to to czego w takiej sytuacji potrzebujemy to nie dalsze wzmocnienie konkurencji. Potrzebujemy regulacji.

Uregulowanie świata cyfrowego

Jeżeli platformy w niewłaściwy sposób wykorzystują kontrolę nad naszym dostępem do świata cyfrowego, w sposób, który szkodzi konkurencji i konsumentom, wtedy podmioty odpowiedzialne za przepisy dot. konkurencji muszą podjąć działania – tak jak to zrobiliśmy w przypadku Google Shopping.

Ale konkurencja to tylko część problemu. Kiedy platformy manipulują naszym sposobem postrzegania świata w sposób, którego często nawet nie zauważamy, wpływa to na naszą zdolność rozumienia świata wokół nas. Trudno jest nam podejmować dobre decyzje, gdy nie jesteśmy pewni faktów. A to może uniemożliwić prawidłowe funkcjonowanie naszych rynków, a nawet naszych demokracji.

Kilka miesięcy temu Parlament Europejski i Rada przyjęły nasz wniosek o wprowadzenie nowych zasad w celu zapewnienia, że platformy będą uczciwie traktowały swoich klientów. Będą musiały wyjaśniać na przykład zasady jakie stosują do pozycjonowania różnych dostawców usług w swoich rankingach. Jest to dobry przykład pewnego rodzaju przejrzystości, której potrzebujemy, aby mieć komfort, gdy chodzi o władzę platform cyfrowych.

Musimy także pomyśleć o tym, jak traktujemy dane. Ponieważ dane to nie problem jedynie z obszaru konkurencji.

Dzisiaj dane stanowią klucz do rozumienia świata – w tym tego, co ludzie myślą i co robią. A im bardziej coś się rozumie, tym łatwiej jest to kontrolować. Stąd w sytuacji gdy kilka przedsiębiorstw kontroluje wiele danych nas dotyczących, może to im pomóc wpływać na nasze wybory.

Nasze zasady ochrony danych już dają Europejczykom kontrolę nad ich danymi. Pozwalają mi powstrzymać przedsiębiorstwa przed niewłaściwym wykorzystywaniem danych, który byłoby ze szkodą dla mojej osoby. Ale nie pomagają mi, gdy problemy wynikają ze sposobu, w jaki przedsiębiorstwa wykorzystują dane innych ludzi, aby wyciągać wnioski na temat mojej osoby lub w celu osłabienia demokracji. Stąd możemy także potrzebować większej liczby zasad, aby zapewnić, że sposób w jaki przedsiębiorstwa gromadzą i wykorzystują dane nie szkodzi fundamentalnym wartościom naszego społeczeństwa.

Wniosek

Regulacje te nie oznaczają, że utraciliśmy zaufanie do wartości rynków konkurencyjnych. Musimy natomiast pamiętać, że to rynki są po to, aby służyć ludziom, a nie na odwrót. Jako społeczeństwo, mamy absolutne prawo do definiowania podstawowych standardów, które chcemy, aby nasze rynki stosowały.

A nasze działania wcale nie prowadzą do osłabienia technologii cyfrowej. Wręcz odwrotnie: pomagamy społeczeństwu w korzystaniu z cyfryzacji w takim zakresie, w jakim tylko jest to możliwe.

Jako prawnicy, wiecie, iż silne zasady etyczne są dobre dla zawodu. Dają one ludziom pewność względem prawników, że ci drudzy zawsze mają na względzie interes tych pierwszych.

I podobnie, udana digitalizacja zależy od posiadania skutecznych zasad, aby móc dać ludziom pewność, że cyfrowe przedsiębiorstwa będą ich uczciwie traktowały.

To jest to, czego potrzebują ludzie, aby móc zaufać digitalizacji i uwolnić jej prawdziwy potencjał, aby uczynić nasze życie łatwiejszym, bogatszym i bardziej radosnym.

Jest to góra, z której szczytu roztacza się niesamowity widok. Jesteśmy gotowi, aby się na nią wspiąć, ale najpierw potrzebujemy chwili, aby upewnić się, że wszystkie liny są bezpieczne.

Dziękuję”

[Wystąpienie komisarz Vestager jest także dostępne na stronie Komisji.](#)

[Dostępne jest także nagranie na żywo na koncje CCBE na twitterze.](#)

NOWA KOMISJA EUROPEJSKA

15 września nowo wybrana Przewodnicząca **Ursula von der Leyen** przedstawiła swoją drużynę nowych komisarzy. Zaproponowana struktura Komisji obejmuje ośmiu Wiceprzewodniczących, których zadaniem będzie koordynowanie i kierowanie pracami Komisji w zakresie sześciu kluczowych celów zapisanych w politycznych wytycznych KE – Zielony Ład dla Europy (European Green Deal), zapewnienie gotowości Europy na erę cyfrową, zapewnienie gospodarki, która pracuje na rzecz ludzi, ochrona europejskiego stylu życia, sprawienie, że Europa będzie silniejsza w świecie i nowe wsparcie dla europejskiej demokracji. Trzech z ośmiu Wiceprzewodniczących będzie miało funkcję podwójną (będą to Wiceprzewodniczący wykonawczy odpowiedzialni za kluczowe kwestie wymienione powyżej i za komisarzy).

Wśród nich jest **Frans Timmermans** (Królestwo Niderlandów), który odziedziczył obszar Zielony Ład dla Europy obejmujący DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu.

Margrethe Vestager (Dania) otrzymała także stanowisko Wiceprzewodniczącego wykonawczego oraz program zapewnienia, że Europa jest gotowa na erę cyfrową, utrzymując w ten sposób nadzór nad DG ds. Konkurencji. Otrzymała także od Ursuli von der Leyen zadanie skoordynowania z ramienia Unii prac nad dużymi wolumenami danych i sztuczną inteligencją (razem z Komisarzem ds. Sprawiedliwości).

Kolejnym Wiceprzewodniczącym wykonawczym jest **Valdis Dombrovskis** (Łotwa), który zachowa także funkcję Komisarza ds. Usług Finansowych (DG ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych). Dyrekcji tej wyznaczono zadanie zajęcia się kwestiami przeciwdziałania praniu pieniędzy (wcześniej zadania DG JUST).

Oprócz wiceprzewodniczących wykonawczych mamy także pięciu innych wiceprzewodniczących:

Josep Borrell (Hiszpania), który został już w lipcu powołany przez Radę Europejską na Wysokiego Przedstawiciela Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa i który został wybrany na Wiceprzewodniczącego (desygnowany przez HR/VP) ds. tworzenia silniejszej Europy w świecie.

Věra Jourová (Czechy) – Komisarz ds. sprawiedliwości w poprzedniej Komisji – została wybrana na Wiceprzewodniczącego ds. wartości i transparentności. W swoim skierowanym do Jourové piśmie prezentującym jej misję, Ursula von der Leyen

powierzyła jej zadanie ochrony pluralizmu mediów i praworządności – tą drugą kwestią zajmie się wraz z jej następcą na stanowisku Komisarza ds. sprawiedliwości, Didierem Reyndersem.

Greczynka **Margaritis Schinás** została wybrana na Wiceprzewodniczącą ds. ochrony naszego europejskiego stylu życia. W swoim piśmie Ursula von der Leyen wyjaśniła, iż grecka Komisarz będzie odpowiadała zarówno za bezpieczeństwo, jak i za politykę migracyjną (wraz z Komisarz UE ds. wewnętrznych, Ylvą Johansson).

Maroš Šefčovič (Słowacja) został wybrany na Wiceprzewodniczącego ds. stosunków międzyinstytucjonalnych i prognozowania.

Dubravka Šuica (Chorwacja) została wybrana na Wiceprzewodniczącą ds. demokracji i demografii.

Wśród innych desygnowanych komisarzy na uwagę zasługują przede wszystkim:

Didier Reynders (Belgia): DG ds. Sprawiedliwości i Konsumentów (DG JUST). Komisarz Reynders będzie odpowiadał za wprowadzanie praworządności (wraz z Wiceprzewodniczącą Jourovą). Jego szczególnym zadaniem będzie praca nad implikacjami sztucznej inteligencji dla etyki. Jego misja obejmować będzie ponadto takie obszary jak: ochrona konsumentów, Biuro Prokuratury Europejskiej, Rozporządzenie o ochronie danych osobowych, prawa obywateli, prawo spółek i współpracę wymiarów sprawiedliwości.

Sylvie Goulard (Francja) został powierzony bardzo szeroki obszar obejmujący DG ds. Rynku Wewnętrznego (DG GROW), DG Connect (DG ds. Sieci Komunikacyjnych – zadanie wypracowania jednego rynku cyfrowego) i nowa DG ds. Przemysłu obronnego i Przestrzeni kosmicznej (uprzednio część DG GROW). Tak więc jej rola, gdy chodzi o świat cyfrowy będzie bardzo ważna – obok Komisarza Verstagera – ponieważ oczekuje się, że skupi się przede wszystkim na sztucznej inteligencji i na nowej regulacji o usługach cyfrowych.

Helena Dalli (Malta): Obszar dotyczący kwestii równouprawnienia (Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości i Konsumentów (DG JUST) - kwestie dotyczące równouprawnienia i nowy zespół roboczy ds. równouprawnienia).

Ylva Johansson (Szwecja): DG ds. Migracji Spraw Wewnętrznych (DG HOME). Von der Leyen zwróciła szczególną uwagę na konieczność wymiany informacji pomiędzy lokalnymi organami ochrony porządku publicznego oraz na reformę prawa o azylu.

László Trócsányi (Węgry) zajmie się obszarem sąsiedztwa i powiększenia UE. Jego głównym zadaniem będzie utrzymanie wiarygodnej perspektywy w odniesieniu do przyszłej akcesji każdego państwa kandydującego na członka UE.

Teraz do pracy przystępuje Parlament Europejski. Wysłuchania wszystkich nominowanych komisarzy będą się odbywały od 30 września do 8 października. Od komisarzy oczekuje się przedstawienia swoich priorytetów politycznych i udzielenia odpowiedzi na pytania posłów do Parlamentu Europejskiego. Następnie pełna Komisja (w tym Wysoki Przedstawiciel Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa) musi zostać wybrana zwyczajną większością głosów 23 października.

Przewidywany termin rozpoczęcia pracy przez Komisję to 1 listopada.

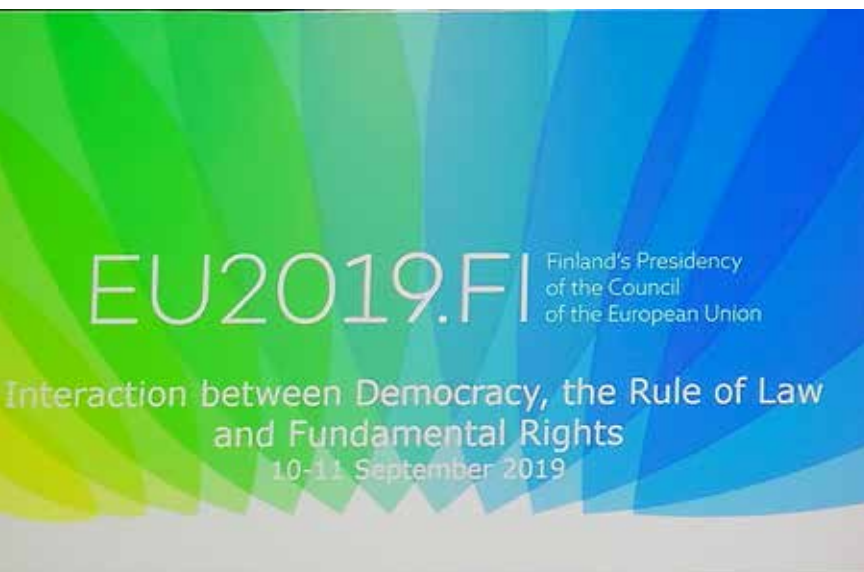
Mając na uwadze nadchodzące wysłuchania, zachęcamy do odwiedzenia [naszej strony, na której będziemy prezentować najświeższe informacje](#).

[Pełny przegląd komisji jest dostępny w komunikacie prasowym.](#)

[Najnowsze informacje nt. wysłuchań na stronie Parlamentu Europejskiego.](#)

DEMOKRACJA, PRAWORZĄDNOŚĆ I PRAWA PODSTAWOWE

zmocnienie wspólnych wartości i praworządności stanowi jeden z głównych priorytetów fińskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Prezydent CCBE José de Freitas wraz z szefem delegacji fińskiej do CCBE Jarkko Ruohola wzięli udział w konferencji poświęconej demokracji, praworządności i prawom podstawowym, zorganizowanej przez fińską Prezydencję 10-11 września w Helsinkach.

Otwierając konferencję Minister Sprawiedliwości Finlandii Anna-Maja Henriksson powiedziała, że: Nasze wspólne wartości europejskie są dzisiaj o wiele ważniejsze niż do tej pory, ponieważ współpraca w Europie jest szersza, niż kiedykolwiek wcześniej.

Podczas konferencji ponad 350 uczestników dyskutowało o tym jak zapewnić odporność naszych społeczeństw w zmieniającym się świecie, w szczególności gdy chodzi o funkcjonowanie demokracji

i wpływ dezinformacji i nowych technologii, o prawie każdej osoby do uczestniczenia w życiu politycznym i publicznym jako prawie podstawowym oraz o sposobach wzmocnienia praworządności i roli różnych uczestników w tym ważnym zadaniu.

Zwracając się do uczestników, Prezydent CCBE powtórzył jak ważna jest rola adwokatów i radców prawnych w zapewnieniu i zagwarantowaniu dostępu do wymiaru sprawiedliwości i skutecznej ochrony prawnej oraz w zapewnieniu pewności prawnej i ochronie podstawowych praw i wolności każdej osoby w każdym kraju. Zwrócił także uwagę na fakt, że niezależność adwokatów i radców prawnych pozostaje w ścisłym związku z praworządnością i stanowi jeden z priorytetów CCBE.

José de Freitas wyraził żal wobec przedstawiciela Komisji Europejskiej (DG ds. Sprawiedliwości) z tytułu niewskazania roli adwokatów i radców prawnych w [Komunikacie nt. wzmocnienia praworządności](#) w UE. Złożona została obietnica, że adwokaci i radcowie prawni zostaną ujęci i będą zaangażowani w kolejne inicjatywy służące wdrożeniu zapisów Komunikatu.

W odpowiedzi na żądania CCBE dotyczące konieczności ukazania ważnej roli adwokatów i radców prawnych, we [wnioskach z konferencji](#) zawarto odniesienie do sieci zawodowych. Wyniki konferencji zostały także zaprezentowane Radzie ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

José de Freitas, Prezydent CCBE, oraz Emmanuel Crabit, Dyrektor ds. Praw Podstawowych i Praworządności, KE

EUROPEJSCY PRAWNICY W OBIEKTYWIE: ROMANA ORLIKOWSKA-WROŃSKA

Romana Orlikowska-Wrońska

Romana Orlikowska-Wrońska urodziła się w 1942 roku w Stalowej Woli. Jest praktykującą adwokatką i członkinią Okręgowej Rady Adwokackiej w Gdańsku od 1975 r. Specjalizuje się w prawie międzynarodowym, prawie karnym i prawach człowieka. Jeszcze w latach studiów na Uniwersytecie Warszawskim inspirowała się działalnością opozycji demokratycznej w Polsce. Już jako adwokatce w latach 1981-1989 przyszło jej bronić opozycjonistów przed sądami.

Od 1980 r. wraz z powstaniem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Solidarność była prawnikiem w Biurze Interwencji przy Komisji Krajowej NSZZ Solidarność w Gdańsku, gdzie udzielała bezpłatnych porad prawnych osobom represjonowanym z przyczyn politycznych, ale także osobom zgłaszającym się w innych życiowych sprawach. Nie zawsze można było pomóc, ale wszyscy zgłaszający się mogli liczyć na wysłuchanie i zrozumienie.

Po wprowadzeniu stanu wojennego współpracowała z Prymasowskim Komitetem Pomocy Osobom Pozbawionym Wolności i ich Rodzinom powstałym w reakcji na internowanie działaczy politycznych i ludzi kultury i służyła internowanym

pomocą prawną. Do 1989 r. była obrońcą w około czterdziestu procesach politycznych. W latach 1985-1986 brała udział w toczącym się w Gdańsku procesie oskarżonych czołowych działaczy opozycyjnych internowanych w stanie wojennym - Adama Michnika, Władysława Frasyniuka i Bogdana Lisa, nazwanym w funkcjonującej wówczas prasie podziemnej tzw. Procesem Gdańskim. Doszło w nim do wyjątkowo drastycznego łamania gwarancji procesowych, co nagłośniło m.in. Radio Wolna Europa. Swoich klientów wspierała nie tylko na sali sądowej ale i odwiedzając ich w miejscach odosobnienia, dostarczając im pieniądze, żywność i inne niezbędne rzeczy. Pomocy udzielała także rodzinom więzionych klientów. W procesach politycznych, gdzie sędzieli sędziowie działający zgodnie z poleceniami ówczesnej władzy, nie można było liczyć na niewinność, a sukcesem było doprowadzenie do obniżenia kar wnioskowanych przez prokuraturę. Angażowanie się w sprawy polityczne było też zagrożeniem dla adwokatów i ich rodzin. Byli oni nieustannie śledzeni przez służby bezpieczeństwa, jednak mimo tych zagrożeń i uciążliwości mecenas Romana Orlikowska-Wrońska nigdy nie odmówiła obrony w procesie politycznym.

Sprawy polityczne starała się nagłaśniać, także poza granicami Polski śląc raporty o osobach aresztowanych i zatrzymanych do centrali Amnesty International w Londynie. Od 1989 związana jest z Amnesty International, której Oddział w Polsce współorganizowała i rejestrowała. W późniejszych latach jako adwokatka znająca prawo międzynarodowe występowała m. in. w procesie ekstradycyjnym obywatela australijskiego uczestnika największej powojennej afery biznesowej w Australii. Występowała także przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, reprezentując m. in. rodziny ofiar katastrofy na Bałtyku promu Jan Heweliusz. Sprawa zakończyła się sukcesem i na skutek wyroku Trybunału doszło do zmiany wadliwych przepisów karnych ustawodawstwa krajowego, co było ogromną satysfakcją dla pełnomocniczki. W latach 2011-2015 była sędzią Trybunału Stanu. Za wybitne zasługi w działalności na rzecz przemian demokratycznych w Polsce, za osiągnięcia w pracy zawodowej, publicznej i społecznej, za popularyzowanie wiedzy o najnowszej historii Polski w 2011 r. została odznaczona przez Prezydenta Polski Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Nadal angażuje się w obronę w sprawach karnych toczących się ostatnio w Polsce wobec polityków z opozycyjnych partii politycznych. Za swoje credo zawodowe uważa zasadę, że w procesie karnym adwokat ma obowiązek bronić nie tylko samego oskarżonego, ale upominać się także o szeroko pojęte prawa człowieka i zasady demokratycznego procesu karnego. Upomina się o nie tylko na sali sądowej, ale także biorąc udział w demonstracjach organizowanych w ostatnich latach pod sądami w Polsce w obronie niezależności sądownictwa. Jest przykładem dla młodych adeptów prawa jak odważnie wykonywać zawód adwokata dochowując najwyższych standardów profesjonalnych.

JOINT CCBE - FBE Self-Regulation & Quality in the Legal Profession

LISBON - 25 October 2019

Wraz z Federacją Adwokatów Europejskich CCBE organizuje w Lizbonie konferencję, w której udział wezmą przedstawiciele członkowskich adwokatów oraz samorządów i stowarzyszeń prawniczych oraz adwokaci i radcowie prawni z całej Europy. Wydarzenie to stanowić będzie forum do dyskusji nt. samoregulacji i jakości zawodów prawniczych oraz rozpoczęcia dyskusji w obecności przedstawicieli Komisji Europejskiej po przyjęciu dyrektywy dot. proporcjonalności, która tworzy ramy dla analizy (ex-ante) proporcjonalności nowych regulacji zawodowych na poziomie krajowym oraz wyzwania jakie przynosi, gdy chodzi o regulacje dot. adwokatów i radców prawnych. Kwestia jest szczególnie istotna dla adwokatów europejskich, jeżeli przyjrzymy się analizom zapoczątkowanym przez Komisję z zakresu potencjalnych narzędzi pomiaru jakości usług. Odbędzie kilka spotkań w formule okrągłego stołu z ekspertami, profesorami, adwokatami i radcami prawnymi oraz ekonomistami (proszę zobaczyć program w załączeniu). Przeanalizujemy także przykłady dobrych praktyk i systemów kontroli jakości wprowadzonych przez niektóre adwokatury oraz samorzady i stowarzyszenia prawnicze wraz z inspektorem ds. jakości z Adwokatury w Quebecu, który regularnie audytuje adwokatów i radców prawnych w ich kancelariach. Konferencję organizujemy dla adwokatów, samorządów i stowarzyszeń prawniczych, a poprzez te organizacje dla wszystkich adwokatów i radców prawnych, którzy pragną zapewnić obywatelom dostęp do usług prawnych przy jednoczesnym poszanowaniu zasad etyki adwokatów i radców prawnych.

[Program jest dostępny tutaj.](#)

Więcej informacji dostępnych jest w sekretariacie CCBE pod adresem event@ccbe.eu.

SKRÓT INFORMACJI

8 listopada, Adwokatura Gruzji organizuje VII Międzynarodową Konferencję Adwokatów, poświęconą stuleciu Adwokatury Gruzji. Konferencja będzie poświęcona roli adwokatów oraz samorządów i stowarzyszeń prawniczych w skutecznym sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Prezentacje na temat standardów wygłoszą eksperci z ramienia Rady Europy, natomiast liderzy samorządów i stowarzyszeń prawniczych podzielą się perspektywą lokalną, gdy chodzi o:

- kluczowe aspekty niezależności prawników i ich stowarzyszeń branżowych;
- znaczenie i metody skutecznej współpracy pomiędzy adwokaturą i samorządem prawniczym a samorządem sędziowskim i samorządem prokuratorskim;
- relację pomiędzy korzystaniem z sieci społecznościowych przez adwokatów i radców prawnych a ich obowiązkami etycznymi w kontekście wolności wypowiedzi.

Konferencja potrwa jeden dzień. Po części oficjalnej odbędzie się uroczysta gala i przyjęcie, które dla gości z zagranicy stanowić będzie doskonałą okazję na doświadczenie kultury i tradycji gruzińskiej.

Informacje nt. konferencji można znaleźć na stronie - <https://www.tbilisiconference.com/>

NADCHODZĄCE WYDARZENIA

24/10/2019 r.	Stały Komitet – Lizbona
25/10/2019 r.	Wspólna konferencja CCBE i FBE poświęcona samoregulacji i jakości zawodów prawniczych w Lizbonie
6-10/11/2019	Międzynarodowy Kongres Międzynarodowej Unii Adwokatów 2019 – Luksemburg
27/11/2019	Konferencja CCBE nt. zmian w europejskim prawie spółek – Bruksela
29/11/2019	Sesja plenarna – Bruksela